

חוט של חסד

הגליון לכלל בית יהודי | בנשיאות הרצה שלום ארוש שליט"א | פרשת כי תשא | מז אדר תשע"ח (03/03/18) | גליון 560

חיים של משמעות

האמונה הוא התגובה של האדם למצבי הצלחה וכישלון. מי שמאמין שהפרנסה כולה מה' לבדו – לא שייך שיתגאה בהצלחותיו ולא שייך שיישבר מכישלונותיו. הרי הוא לא עושה כלום אלא ה' לבדו עושה, לכן בהצלחות הוא יודע: ה' מצליח, ה' משפיע בלי קשר למה שאני עשיתי; ובכישלונות הוא יודע: ה' נתן וה' לקח יהי שם ה' מבורך, תודה לה', ה' לא חייב לי כלום.

לעומת זאת מי שנכשל בחטא העגל של ההשתדלות – תולה הכול בעצמו ובהצלחות חושב 'אני הצלחתי', ולכן מתמלא בגאווה, ובכישלונות חושב 'אני נכשלתי' ומאשים את עצמו ורודף את עצמו ולא סולח לעצמו וכו'. זה ממש ההבדל בין 'שיוויתי ה' לנגדי תמיד' או 'שיוויתי עצמי לנגדי תמיד' ר"ל.

חיים של שליחות

אם כן למה צריכים בכלל להשתדל? יש בזה שכל עמוק מאוד שמוסבר בספרי המחשבה: העולם הזה הוא עולם העשייה, והקב"ה רוצה שנפעל ושנעשה בעולם הזה, לכן נתן לכל אדם נטיית לב לעזור בתיקון העולם בכל מלאכה או עיסוק שעושה בעולם הזה.

מי שמאמין בעגל ההשתדלות, מתעלם מתפקידו ומשליחותו ורוצה לנגד עיניו רק את הרצון להמשיך פרנסה וממון ולכן פעמים רבות הוא לא אוהב את העבודה ואת העיסוק שממנו הוא מתפרנס והוא ממש סובל ממה שהוא עושה. בשבילו ללכת לעבודה זה סבל בל יתואר.

אבל מי שמאמין שה' מפרנס, ממילא הוא הולך לעסוק רק בדבר שהוא אוהב על פי נטיית לבו וכישלונותיו שחנן אותו הבורא, וכל ההתייחסות שלו לעבודתו היא כשליחות וכמלאכת קודש. הוא עוזר בתיקון העולם, הוא משמש את עם ישראל, משמח את עם ישראל, הוא היה שמח לעשות בדיוק מה שהוא עושה גם בלי שום כסף, הוא מקבל תשלום ממש 'על הדרך', והוא בוודאי עובד בנאמנות ובמסירות באהבה ובנועם, ואדם כזה בוודאי מקדש שם שמיים בכל מקום על ידי עבודתו.

כשאדם עובד מתוך אמונה הוא זוכה מ מ ש חיים ל

עצומה, זהו חטא העגל – מכניסים את ההשתדלות לתוך האמונה, וזהו פגם באמונה. אדם חייב לדעת שה' הוא לבדו מפרנס ללא שום השתדלות, וכל אחד חייב להאמין כך, ושהאמונה הזאת תנחה אותו בכל מה שהוא עושה.

סימנים מובהקים ופשוטים אלא שבעניין זה אדם יכול לרמות את עצמו, להגיד בפיו שהוא מאמין שרק ה' מפרנס, אך בלבו הוא מאמין בעגל שהוא ההשתדלות. אך ישנן דרכים פשוטות מאוד לבדוק האם האמונה שלך שלימה ונקייה או שאתה מאמין גם בהשתדלות:

ה' לא צריך את העזרה של אף אחד. כשאתה משתדל אתה לא עוזר לקדוש ברוך הוא,

המאמין השלם לא מפחד שיפטר אותו ממקום העבודה, ולכן אינו מחניף, אינו משקר, אינו דואג, אינו מייפה את המציאות, אינו מרים עיניים לשום אדם, ובוודאי אינו עושה שום עבירה, לא בין אדם למקום ולא בין אדם לחברו.

כל זה כלול בשאלה ששואלים את האדם בבית דין של מעלה: "נשאת ונתת באמונה?" כדי שאדם יוכל לענות על השאלה הזאת בחיוב הוא קודם כול צריך אמונה. בלי אמונה, אין סיכוי לשאת ולתת באמונה. ואמונה פירושה אמונה שלימה. אדם שעושה מההשתדלות שלו עגל זהב ומאמין בה – אין סיכוי שבעולם שיישא וייתן באמונה, כי הוא חושב שהפרנסה תלויה בהשתדלות שלו, לכן הוא בוודאי ייכשל בכל מה שהזכרנו לעיל. ובנוסף, החיים שלו הם חיי גיהינום שהוא אוכל בחרדות ובדאגות, קנאה ותחרות.

סימן מובהק נוסף למצב

"ויש חושבים שצריך לעבוד את האמצעי, כמו שטעו בעגל, שרצו לעשות את העגל אמצעי, בינם לבין ה' יתברך, שאמרו: 'אשר ילכו לפנינו', בחינת אמצעי. ובטעויות כזה רבים נכשלים ועושים את הסיבות אמצעי בינם לבין ה' יתברך, היינו שמאמינים בה' יתברך, אבל מאמינים גם כן באמצעי ואומרים שצריך לסיבות".

ר' נחמן אומר שהאמונה צריכה להיות אבסולוטית: ה' לא צריך את העזרה של אף אחד. כשאתה משתדל בכל תחום שהוא, אתה לא עוזר לקדוש ברוך הוא, לכן אל תהפוך את ההשתדלות למציאות עצמית או לתנאי באמונה ח"ו.

ה' לא צריך עזרה

ור' נחמן מביא דוגמאות מצויות לדבר: "היינו, שמאמינים למשל בהסיבה של פרנסה, שהוא המשא ומתן, ואומרים הסיבה של משא ומתן עיקר, כאילו, חס ושלום, בלא הסיבה של משא ומתן, אין יכולת ביד ה' יתברך ליתן להם פרנסה; ובהסיבה של הרפואה, שהוא סמים (=תרופות), עושים מהם עיקר, כאילו, חס ושלום, בלי הסמים, אין יכולת ביד ה' יתברך לרפא."

"ואין הדבר כך, כי הקדוש ברוך הוא סיבת כל הסיבות ועילת כל העילות, ואין צריך לשום סיבה. ועסקנו באלו הסיבות, צריך להאמין בה' יתברך לבד, ולא לעשות מהסיבות עיקר".

זה דבר מצוי מאוד, שרבים אומרים: 'אנחנו מאמינים בה', ה' נתן פרנסה אבל ה' עוזר למי שעוזר לעצמו; ונכון שה' נתן, אבל חייבים לעבוד, חייבים להשתדלות'. ר' נחמן אומר שזו טעות

הפרשה שלנו מספרת באריכות על אחד מהחטאים המפורסמים והחמורים ביותר של עם ישראל שהוא חטא העגל. לכאורה נראה שזהו חטא השייך להיסטוריה, שהרי לאף אחד בימינו אין רצון או תאוה להשקיע את כספו וזהבו באיזה פסל ולרקוד סביבו. אבל גדולי המוסר והחסידות באים ומסבירים לנו שהתורה היא נצחית ושייכת לכל הדורות, ורבים מאוד נגועים באותו הפגם של חטא העגל, ועל כולם ללמוד ולעשות מה שבכוחם כדי להפסיק "לרקוד" מסביב לעגל הפרטי שלהם.

לכאורה בהשקפה ראשונה נראה שהחטא הזה הוא פגם עבודה זרה רגיל, כלומר שבני ישראל איבדו את האמונה בבורא עולם ועשו פסל ועבדו אותו במקום לעבוד את ה'. אבל כאשר מתבוננים בעומק הפסוקים ובדברי המפרשים מגלים שזה לא היה כך, אלא בני ישראל אכן האמינו בה', אך בגלל שחשבו שמשא רבינו עליו השלום כבר נפטר, רצו אמצעי בינם ובין הקב"ה ועל זה יצא הקצף הגדול.

אמונה נקייה

ומבאר ר' נחמן מברסלב שאחד הפגמים הנפוצים המשתלשלים מחטא העגל הוא פגם האמונה בהשתדלות. אמנם צריכים לעשות השתדלות כי ה' רוצה שנעסוק ביישובו של עולם בכל מיני תחומים – אבל אסור להאמין בהשתדלות ולעשות ממנה עיקר. כאשר מאמינים בהשתדלות – זהו הפגם של חטא העגל ש"רבים נכשלים" בו, כדברי רבינו הקדוש.

האמונה צריכה להיות נקייה וטהורה: אין עוד מלבדו! אין שום כוח ושום דבר חוץ מה' יתברך. ה' מפרנס לבדו וה' מרפא לבדו וכן בכל תחום ותחום, בלי שום קשר להשתדלות האדם. וכך אומר ר' נחמן (ל"מ סב):

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב

יום ד' בירושלים

ישיבת חוט של חסד שמואל הנביא 13

שיעור קבוע בהלכה בשעה 20:30

ולאהמ"כ שיעור ראש הישיבה בשעה 21:00

יום ה' בחולון (שכ"ל תל גיבורים) 21:30

ד"ר המעפילים פינת המצודה ב"כ ע"ש הללי צה"ל

יום א' יז' באדר (04/03/2018)

באר יעקב והסיבה

מרכז התורני ע"ש טעדיה גאון רחוב שא נא 18

בשעה: 20:30

בפורים מצוה לקיים מאמר חכמינו-זכרונם לברכה (מגלה ז'): שחיב אדם לבסומי וכי כפשוטו, כן שמעתי מאבי, הריני כפרת משכבו, בשם אדמו"ר זכרוננו לברכה ובשם שאר צדיקי אמת, שלא קדעת המפרשים בזה בענין אחר. (שם ב', ב').

ספר מוהרנ"ת פעם אחת בערב פורים בתענית אסתר צעקתי להשם יתברך: "הצלני מקלפת המן-עמלק, ודומה היה עלי הדבר, כאלו המן-עמלק עומד עלי להכותני במוט ברזל..." "מיט אדראנג" (אבני"ה ברזל, שם סי"ג).

א ב של החיים

- ☆ עמלק מטיל ספק בכהה של התפלה.
- ☆ עמלק מתגבר בכל דור נגד האמונה ובעקר כנגד אמונת חכמים.
- ☆ כשנותנים צדקה צריכים לכוון להכניע קלפת עמלק שהיא קלפת הקמפנות.
- ☆ צרות עין נמשכת מזהמת הנפש שהיא בחינת עמלק.

הלב המונעת מהאדם להיות בבחינת און חכמים תבקש דעת כי החכם תמיד מבקש ללמוד, היינו להקשיב... וזו הייתה המעלה העצומה של יתרו, שהיטה אזנו, כי הכל תלוי בשמיעה, כדברי המדרש על הכתוב "שמעו ותחי נפשכם" היאך חביבים ישראל? שהקב"ה מפתה אותם ואומר להם, אם יפול אדם מראש הגג כל גופו לוקה והרופא נכנס אצלו ונותן לו רטייה בראשו וכן בידי וכן ברגליו ובכל אבריו נמצא כולו רטויה! אני, איני כך, אלא רמ"ח אברים באדם, והאזון אחד מהם, וכל הגוף מלוכלך בעבירות והאזון שומעת וכל הגוף מקבל חיים וזה שאומר שמעו ותחי נפשכם, רק על ידי שמעו בלבד ותחי כל נפשכם, כי כל ההתקרבות תלויה בשמיעה, שעל כן גם רחב שבאה ממרחקים... אמרה "שמענו את אשר הוביש ה' את מי ים סוף מפניכם... וכן מלכת שקבא שמעה את שמע שלמה כי הכל תלוי באזוניים..

וזה שחתם שלמה ואמר סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם, היינו שבשביב לזכות ליראת שמים, צריכים לפתוח את האזוניים לדברי החכמה שהוא שומע, כי יראה תליא באודנין (ל"מ כ"א)

ממש זועק שיקשיבו לו, ויאמר שמואל אל שאול.. שמע לקול דברי ה'... וישמע שאול את העם... ומה קול הצאן הזה באזני וקול הקקר אשר אנכי שמע... ולמה לא שמעת בקול ה'.. אשר שמעתי בקול ה'... ויאמר שמואל הקפץ לה' בעלות וזבחים כשמע בקול ה', הנה שמע מזבח טוב להקשיב מחלב אילים... ויאמר שאול אל שמואל חטאתי כי עברתי את פי ה' ואת דבריך כי יראתי את העם ואשמע בקולם... שאול לא שומע לדבר ה', ועמלק שומע היטב חולשתו... אלו שלושת הפניות של אוזן המן, כנגד שלושת מלחמות עמלק, וזה ענין ההקשבה הגדולה בקריאת המגילה, להורות שבשביב להכניע את המן ולצאת מההסתר אל הגילוי חייבים ללמוד להקשיב, ואז קולו של מרדכי נשמע ללבנו, כי גדול מרדכי בבית המלך, ושמעו הולך בכל המדינות... בזה גם יובן מדוע מרעישים בזמן הזכרת שמו של המן בקריאת המגילה, להורות, שעיקר עניינו זה להפריע לנו לשמוע, כי עמלק הוא כמו "פתן חרש יאטם אזנו" ולכן בזמן שכל העמים שמעו עמים ירזונו את קריעת ים סוף ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברכיפים כי זהו המאפיין העיקרי של המן עמלק, גבהות

שלוש פעמים נזכר בתנ"ך מלחמת עמלק בישראל, פעם ראשונה בצאתם ממצרים, שניה בכניסתם לארץ ישראל, שלישית בזמן שאול, בכל שלושת הפעמים הנידון המרכזי הוא חוש השמע, כי מטרתו העיקרית של עמלק זה להפריע לנו לשמוע, לקבל את הדברים בלב... פעם ראשונה כתיב ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברכיפים... ויאמר ה' אל משה, כתב זאת זכרון בספר ושים באזני ירושע... כי מחה אמתה את זכר עמלק מתחת השמים (שמות י"ז) אמר למשה לכתוב בספר, והורה לו גם לשים הדברים באזני ירושע, להורות, שבשביב להכניע את עמלק צריכים שמיעת האזון... פעם שניה מגיע עמלק כי הוא שומע שישראל מתעצמים - וישמע הפנעני מלך ערד ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל וישב ממנו שבי: ויבא ישראל ירד לה' ויאמר אם נתן תתן את העם הזה בנדי ונתרמתי את עריהם: וישמע ה' בקול ישראל ויתן את הפנעני ויחרם אתהם ואת עריהם.. (במדבר כא) עמלק שומע על ישראל, וה' שומע תפילת ישראל...

בפעם השלישית אצל שאול, חוש השמע שומע תפילת ישראל... עוזרת בית שתטפל בילדים, אשתי איננה בבית היא חוזרת מאוחר מהעבודה, הילד הכי גדול שלי בן 5 שנים, השאלה היא אם אביא את אחותי (בחורה בגיל 20) שתהיה גם בבית, היא תציל אותי מאיסור יחוד מדין "אחותו משמרתו" או שרק באשתי יש את הדין של "אשתו משמרתו"?

ש"ת של חסד

ליקוטי שאלות

שנשאלו בבית ההוראה. וערך ע"י האברך נ. ארוש

(אה"ע סימן כא- ו) ומקורו טהור מהרמב"ם (פכ"א א"ב ה"ו) המחבק או המנשק אחת מהעריות שאין לבו של אדם נוקפו עליהם, כגון אחותו הגדולה ואחות אביו וכיוצא בהם, אף על פי שאין לו שום הנאה כלל הרי זה מגונה ביותר ודבר איסור הוא ומעשה טפשים.

לכן עליך לנסות בכל מצדקי ולהסביר לה בדרכי נועם כי אתה מאוד מכבד אותה והכבוד האמיתי הוא שמירת ההלכה.

שאלה: אני עובד כנציג מכירות טלפוני, ובפתיחת שיחה אני אומר שלום פלוני מה שלומך, כמובן שאיני מכיר את העומד מאחורי הקו ואין לי ענין להכירו, ושאלה זו נועדה בשביל הנימוס והפתיחה שתהיה פתיחה טובה, לפעמים עונות נשים, השאלה היא האם יש בזה איסור מצד שאסור לשאול בשלום אישה?

תשובה: עיין בשו"ת בצל החכמה (חלק ה סימן מט) שם כתב להאריך בכל דין שאלת שלום לנשים והעולה מדבריו:

כשאני מכיר את האישה, ובכלל אינו יודע עם מי הוא מדבר, וגם אופיה של השיחה אינו לייצר קשר, אין איסור לשאול בשלומה בשיחה טלפונית.

הרהור מראיית נשים, וכ"כ אין כאן את היתר של טרוד במלאכתו כי כאן אדרבא כל כוונתו ומטרתו היא לראות את הנשים במצב של ריקוד וחיון, והסתכלות בנשים הינה עבירה חמורה. (ואין לומר כי בלי עבירה חמורה. וכאן אולי זה דומה למגיש כוס יין לנזיר שאסור רק בתרי עברי דנהרא עיין גמ' ע"ז ו: כי אפילו נימא שאין כאן לפני עורר אבל יש כאן ודאי מסייע, וכאן אולי יש דין של לפני עורר משום שאת הריקודים האלו של אותן לא היה רואה מבלי שהיה נשכר לשם כך). ע"י צילומו הוא צריך לפעמים לשמוע קול זמר שלהן. ג) ע"י צילומו הוא יצטרך לעבור הרבה בין שתי נשים. ד) לפעמים הוא נכשל בנגיעה בנשים. ולכן בודאי יש צורך להחמיר מעיקר הדין ולהביא צלם לעזרת הגברים וצלמת לעזרת הנשים ואין אדם מפסיד מדבר מצוה.

ולנשים יאמר אפילו אם בעל השמחה עבר והזמין צלם, אסור להן להמשיך לרקוד כל עוד הוא עומד ומצלם. (ועיין בספר ואין למו מכשול ח"ה פ' טו ז ובהערות שם)

סבתא של אישתי (בת 82) רוצה שאנשק לה את היד, כמו כל הנכדים שלה, ואם לא היא ממש נפגעת האם יש מקום להקלה, לציין כמובן שלי אין שום הרהור מזה אם אנשק לה את היד מכיוון שזה נשיקה של כבוד, וגם שהיא מאוד זקנה? תשובה: כתוב בשולחן ערוך

תחזור מהעבודה.

האם אדם שיש לו ילדים קטנים מותר לו לשמור מעשרות לצורך שיהיו גדולים?

תשובה: בדבר זה נחלקו האחרונים יש מקילין להפריש מעשרות רק משעה שהגיעו הילדים לפרקן דהיינו בנות מגיל שבע עשרה בנים מגיל שמונה עשרה, אך קודם לכן אסור מכיוון שהכסף שייך לעניים, (קובץ מבקשי תורה בשם הגרי"ש אלישיב זצ"ל) ויש מקילין כבר מגיל אחת עשרה כי מאז דעתו נתונה על ילדיו וממעט בקניית מותרות, (שם בשם הגר"ש ואזנר זצ"ל) ויש מקילין להפריש אפילו קודם לכן, (משפט וצדקה בלוי פ"ו הערה יד), וכל אחד יעשה בזה כרבותיו אך לכו"ע לא יתן לשם כך כל מעשרותיו (ויחלק אותם חצי למעשר וחצי לחיסכון לחתונות ילדיו) שלא יאמרו עליו שהוא אינו נותן צדקה. (אפיקי מים חו"ק עמו' ד)

האם (מעיקר הדין) צריך מעיקר הדין צלמת בחתונה, או שאפשר להקל שאף צלם יצלם את הנשים?

תשובה: צריך לדעת שכמה וכמה איסורים תלויים בדבר זה ואפרט: א) יש כאן איסור של "לפני עורר לא תתן מכשול" בכך שמכשילים אותו בראיית ריקודים של נשים ובודאי שלא מדובר כאן בצלם כמו ר' גידל (עיין ברכות כ עמוד א' ר' גידל היה יושב על פתח בית הטבילה) שאין לו

בזמן הגאון רבי מרדכי יפה שהיה דעתו לגרש את היהודים היה החסיד בעל לבושים אשר מימיו אנו שותים, הנ"ל מפיר עצתם ומבטל דעתם.

אירע המעשה. הגאון רבי מרדכי יפה היה בתחילה אב"ד בק"ק קטנה, וה' הרים והגדיל כסאו למעלה ושולחים שילך למלך להמליץ בעדם לבטל הגזירה מק"ק פוזנא באו לקבלו עליהם לאב"ד וה"מ והביאו לו שטר רבנות כנהוג והשיב הגאון הנ"ל להמשולחים אקבל השטר רבנות מכס אמנם אין אני יכול ליסע עמכם תכף ומיד מפני שעדין לא למדתי חכמת עבור החודש והמולדות ואין שום אדם בכל המדינה שאוכל ללמוד ממנו, על כן אלך תחילה למדינת

איטליה לונציה לחכמי הספרדים שהם בקיאים בחכמה זו ושם אלמד את החכמה הזאת.

נסע הגאון בעל הלבושים ולמד אצל חכם אבוהב הספרדי כרבע שנה למד ממנו כל החכמה הנ"ל באר הטיב כאשר נראה חכמתו בספרו לבוש בהלכות ראש חודש.

בסוף הזמן אירע שבמקום לימודם היה שם תינוק אחד בן הרב החכם כבן חמש שנים, ואכל פרי וברך בורא פרי העץ בקול רם וענו כל בני הבית אמן על ברכת התינוק, והגאון בעל הלבושים לא ענה אמן ולא במתכוון. בימים ההם עדין לא

הייתה מודעות חזקה לכוחה ועצמתה של עניית האמן. החכם רבו של הבעל לבושים ראה שלא ענה אמן על הברכה של התינוק כעס עליו כעס גדול נידה אותו וגער בו בנויפה. המתין בעל הלבושים עד שיעברו שלשה ימים כפי

הדין כשרבי מחרים לתלמידו, ואח"כ בא ורצה לפייס את רבו אך הוא לא רצה במחול לו. שוב ביקש את רבו שימחל לו ויאמר לו מה פשעו ומה חטאתו נגדו ומה חרי האף הגדול הזה? השיב לו החכם: ידוע תדע שאהבה גדולה ושלמה שאינו תלויה בדבר אהבתך יותר מבני, אבל

תדע נאמנה שהיית חייב מיתה בשעה שלא ענית אמן על הברכה של התינוק, אמנם באמת ובתמים אני מוחל לך רק בתנאי זה שכל מקום וקהילה אשר תדרוך כף גלגלך תדרוש ברבים ותודיע להם את החטא והגם הגדול של מי שאינו עונה אמן על כל ברכה ששומע מישראל. וגם תצווה לבניך ולבני בניך עד סוף כל הדורות שיספרו את המעשה הגדול והנורא שאספר לך:

במדינת שפניא היו קהילות קדושות קודם גזירות תתנ"ו והייתה שם עיר ואם בישראל. באותה המדינה היה מלך אחד שרצה לגרש את היהודים כמה פעמים, והיה שם אב"ד חסיד ועניו גדול ועושר גדול והיה נושא חן בעיני מלך, ובכל פעם

אמן על ברכת. כאשר שמע המלך את דברי הכומר קצף המלך מאוד על היהודי והתהפך לאכזר וציוה את עבדיו להרוג את החסיד ולנתחו לנתחים ונפטר החסיד במיתה משונה רח"ל, ואחר כך גירש המלך את היהודים.

היה שם עוד חסיד אחד, שהיה חברו של החסיד הנהרג, והוא ידע מחסידות וצדקתו של אותו חסיד הנפטר, אך בליבו שפט אותו שבוודאי עבר איזה עבירה בצנעה כי אין הקב"ה חשוד חלילה במעשיו. והיה החסיד מתענה ובוכה ומתפלל שיודיעו לו מן השמים על איזה חטא נהרג החסיד חברו הנ"ל במיתה משונה! והתבודד החסיד בחדר אחד יושב ומשתומם על החסיד הנהרג.

לפתע נתגלה חברו החסיד הנפטר מעולם האמת. ויחדד החסיד חרדה גדולה. מייד הרגיעו חברו הנפטר ואמר לו החסיד הנהרג אל תירא ואל תחת. שאלו החסיד החי: "יודע אני שחסיד גדול היית רק אמור לי על מה עשה ה' לך ככה ומה חרי האף הגדול הזה?!", השיב החסיד הנהרג: "אני אומר לך באמת מימי לא עשיתי שום עבירה רק הקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה, ורוב העולם

אינם נזהרים בזה החטא. אירע פעם אחת בירך בני הקטן ברכת המוציא לחם וכו' ושמעתי ולא עניתי אמן על הברכה והאריך לי הקב"ה אפוע עד המעשה שנעשה לי בעמדי לפני מלך בשר ודם שלא עניתי אמן על ברכת המלך ויחר המלך מאד, באותה שעה דנו אותי על שלא עניתי אמן על ברכת בני. לכן הורשיתי לבוא ולספר לך את סיבת המעשה למען תספר באוזני בנך ובן בנך ולכל באי העולם את המעשה הזה ותזהרים על עניית אמן, ופרח לו איש האמת ...

כשיימים החכם הספרדי הנ"ל לספר את המעשה הזה לרבי מרדכי יפה בעל הלבושים אמר לו: "אל תתרעם עלי שנידיתי אותך כי עשיתי זאת למען תהיה הבושה היא כפרה על עוונך, ואני מוחל לך אבל בתנאי שתדרוש ברבים ותספר להם את הסיפור הזהירם על עניית אמן." (גריסה אחרת סוברת שהסיפור היה בביתו של רבי רבי מתתיהו דלקראט שאצלו למד רבי מרדכי קבלה. אך תוכן הסיפור לא השתנה)

אתם ספר המידות! איציק

על-ידי נְתִיבֵי יַיִן, לְסוּף עֲמֻקְתָּא דְּחַיִּים. [שכרות ב']

של עשייה מתוך אושר וסיפוק לעומת חיים של רדיפה אחרי הממון על חשבון כל העולם הפנימי ולמעשה על חשבון החיים עצמם. וכשעובדים מתוך הרגשת שליחות, רואים עין בעין איך ה' מוליך את האדם בדרך שבה הוא רוצה לילך ומזמנים לו לעשות מצוות רבות ולשמח אנשים. הוא ממש חי חיים מתוקים.

שבת לוי

והעיקר הוא, שמי שמאמין בה' אמונה שלימה, קל לו להקדיש את חייו ללימוד התורה ולעבודת ה', כי הוא מאמין שה' הוא לבדו מפרנס, ושם הוא מקדיש את כל חייו לעבודת הבורא - ה' בוודאי לא יחסיר ממנו כלום.

ולכן שבת לוי היו אלה שלא חטאו כלל בעגל, זאת אומרת שלא הייתה להם שום נגיעה בפגם ההשתדלות, והסימן לכך הוא, שהם היו כולם קודש לעבודת הבורא, כמבואר ברמב"ם ששבת לוי הם נושאי התורה המקדישים את חייהם ללימוד התורה. ובזכות האמונה הזאת זכו לחיים מתוקים אפילו בעומק הגלות, ולכן אפילו במצרים לא נאלצו לעבוד, כי מי שמקדיש את חייו באמת ללימוד התורה מתוך אמונה שלימה בה' שהוא לבדו מפרנס - בוודאי לא יחסר לו כלום, וה' יפרנס אותו ובני נסים וייתן לו כל מה שנצרך לו, וינצל מכל הפרעוניות ויעבירו ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ.

מבערים את העגל

אפשר להוסיף סימנים רבים כדי להבחין האם אוחזים באמונה או שמאמינים בהשתדלות חלילה. וכמו כן ניתן לכתוב כמה מאמרים כדי לבאר איך כל זה בא לידי ביטוי בעניין הרפואה, מציאת הזיווג, ובעוד תחומים. אבל המשכיל יבין מדברים מעטים אלה המחזיקים את המרובה כיצד לבער את חטא העגל מקרבו ולהמשיך את האמונה השלימה בכל מה שעושה.

באנו לעולם הזה רק בשביל האמונה. אי אפשר להמשיך לחיות עם עגל הזהב בתוך הלב. כל אחד חייב להבין טוב שהעבודה העיקרית שלו בעולם הזה היא להיפטר מהעגל. קודם כולו זו חובתנו כיהודים מאמינים שנאמין בה' יתברך אמונה שלימה ונקייה שאין עוד מלבדו כפשוטו; ובנוסף, את הפירות הטובים אכולים כבר בעולם הזה, כי התוצאה הישירה של האמונה השלימה היא חיים של סיפוק ועשייה, חיים שבהם מרגישים כיף לקום בבוקר. ועל זה נאמר: "צדיק באמונתו יחיה".

את life ואת work לכל בית ישראל.

נא להתפלל לרפואת משה בן אידה, גילה בת ציפוריה. שרה לאה בת יוכבד מיכל. להבדיל לע"נ שמרית תמר בת מרים, ארז רפאל בן כוכבא ז"ל

לאחר ברסלב ישראל! דרושות וציגות מכירה. נסיון במכירות - יתרון, יחסו אנוש מעולים, כושר שכנוע, סבלנות והקשבה, מוטיבציה ורצון לשאוף גבוה, בונוסים גבוהים, עבודה מספקת ומאתגרת, סביבת עבודה חרדית, שעות נוחות. 073-3801001 | פקס: 073-3801000 | מויל: jobs@breslev.co.il

חינוך באהבה

לימודי הצלחה פרק ח' מאת הרב יצחק אבוחצירא. מחנך ויועץ חינוכי

פתגם עממי אומר: "אפשר להביא את הסוס אל השוקה, אבל לא נוכל להכריחו לשתות מים". במילים אחרות: אפשר להביא את הילד לבית הספר, אבל לא נוכל להכריחו ללמוד.

כדי ללמוד, צריך רצון. והשאלה: "כיצד נגרום לילד לרצות ללמוד ולהצליח בלימודים" היא שאלת השאלות, כי באיזה חנות אפשר לקנות "רצון"??

אבל במשפט אחד וכוללני אפשר לומר: שצריך להוביל את הילד לדבר אחד: שחויית הלימוד שלו בחיים תהיה חיובית, מעשירה ומאתגרת, והחוויה הזו תוביל אותו בע"ה ללמידה מוצלחת.

איך נגרום לילד לרצות

בשבוע שעבר הזכרנו שבכדי להגיע להצלחה, נדרשים מאיתנו מספר דברים: להגדיר יעד להצלחה, דהיינו: להגדיר, במה אנו רוצים לראות את ההצלחה שלנו או של ילדינו, להאמין שאנחנו יכולים להצליח, לרצות להצליח, ולהרגיש מחויבות להצליח. כאשר נקבע יעד להצלחה ונרגיש מחויבים להצליח, אזי ע"י "תכסיסי הצלחה" או שיטות מובילות ומקדמות הצלחה-נרתום את כל היכולות שלנו ואכן ניגיע ליעד המבוקש.

איך שהילד שלנו ירגיש בחוויית הלימוד שלו בחיים, קשור קשר הדוק לדימוי הפנימי שלו. ילד עם דימוי עצמי נמוך: יקבל את "חווית הלימוד" כעונש. ילד על דימוי עצמי גבוה, יקבל את "חווית הלימוד" כפרס. ילד עם דימוי עצמי גבוה, רוצה להתקדם ולהצליח, כי כך הדימוי שלו בעיני ההורים, החברה ועצמו- עולה.

לעומת ילד עם דימוי עצמי נמוך: אינו מאמין שהוא יכול להצליח, הוא מפחד לנסות ולכן אינו רוצה להתקדם ולהצליח. ילד עם דימוי עצמי נמוך, מפתח מכישולון ואינו רוצה להוריד עוד את דימויו ולכן כמעט ואינו יכול להגיע אפילו למדרגת הרצון.

עיקר העבודה הראשונית שלנו ההורים היא: ליצור לילד בבית "סביבת הצלחה" מוגנת ותומכת שתבנה ותפתח בו הערכה חיובית ודימוי עצמי חיובי, כך שהילד ירגיש מספיק בטוח ושלם עם עצמו ועם החברה ויוכל לקבל את הלימוד כחוויה.

משולש של מעורבות

לכל אורך התהליך של "הובלת הילד להצלחה בלימודים" דרושה "מעורבות" של משולש החינוך: של ההורה, המורה והילד. מעורבות הילד מתקיימת ברצון שלו ללמוד ולהחכים ובמימוש הרצון הזה. מעורבות המורה מתקיימת בכיתה, תוך כדי תהליך הלמידה כאשר המורה מלמד את הילד. מעורבות ההורה מתחילה בבית, לא רק במהלך שנת הלימודים, אלא מהיום שהילד נולד, לכל אורך שנות חייו ובכל יום מחדש לפני שהילד יוצא לגן או לבית הספר.

להורה יש את החלק הראשוני והגדול ביותר במשולש הלמידה. על ההורה מוטל "להכשיר" את הילד ללמידה שתתרחש ע"י המורה בבית הספר.

ישנם מספר תהליכים חינוכיים שהילד יכול לעבור אך ורק בבית הוריו. על-ינו-ההורים לעזור בלב הילד את הרצון לרכוש חכמה, עוד בטרם נשלח לבית הספר. מתפקדי בית הספר-ללמד את הילד ולהשכילו, אך כמובן שאפשרותו של בית הספר להשפיע על הילד היא רק מהרגע בו הוא מגיע אליו.

הילד מגיע מחינוכו של ההורים לרצות ללמוד- למערכת הלימוד בבית הספר. ילד "שלא רוצה" לרכוש למידה, לא יוכל לקנות רצון בבית הספר, כי את העידוד החשק ללמוד ולהחכים צריך להחדיר בו מניקות-מבית הוריו, ולכן ברור שרק אנחנו-ההורים יכולים לטפח חשק זה.

חמשת המיומנויות

לא רק "רצון לרכוש לימוד" אנחנו צריכים להקנות לילד מקטנותו, אלא גם "מיומנויות בסיס".

גב' סיגל בן ארצי טוענת כי צריך כמה מיומנויות בסיסיות כדי להצליח בלימודים, לבד ממנת משכל וכישרון כמובן. מהן המיומנויות החשובות ביותר?? רוב המחקרים שעוסקים במיומנויות למידה מציינים את חמש המיומנויות הבאות כחשובות ביותר: ארגון, ניהול זמן, התמקדות, ריכוז ומטיבציה.

כדי להוביל את הילד להצלחה בלימודים עלינו להקנות לו מיומנויות אלו. בראשית הדרך נצטרך לערוך "אבחון הור"י. ניהפך למאבחנים לכמה ימים כדי לדעת אלו התהליכים הילד כבר רכש ואלו התהליכים עליו לרכוש. בכדי להיות מאבחנים טובים, עלינו בראש ובראשונה להכיר את הילד "מהצד שלו" אנו צריכים לדעת כיצד הילד "רואה" את עצמו ואת זה נוכל לעשות ע"י שיחה עם הילד.

מערכת אמון

ניצור "מערכת אמון" שתאפשר לילד להיות "פתוח" לעבודה איתנו. פעמים רבות ילד שנכשל בלימודים, מפתח תוך כדי הכישלון גם מערכת "אטימות רגשית" כלפי ההורים. זה נוצר כתוצאה מהערכת וביקורת שלנו כלפי הילד כאשר אינו מצליח בלימודים. במידה ואנו מרגישים שהילד אינו משתף אותנו במה שעובר עליו מבחינה לימודית ורגשית, כנראה שהוא אינו נותן בנו את אמונו שאנו יכולים לעזור לו ולתמוך בו. ולכן חשוב לבנות מחדש את "מערכת הרגשות" הזו ע"י השיטות שבהבנו (בפרקים ג'-ד') על הסתת הפרוג'קטור השלילי לחיובי.

ניצור מערכת אמון עם הילד, ניקח אותו

ל"טוילי שיחה" מהנים, נעלה לו את רמת המודעות לעצמו ושוחח איתו על הרגשותיו ביחס ללימודים בכלל ולמידת הצלחתו בהם, מבלי לבקר אותו או להיות על כס השופט. נשאל אותו כיצד הוא מגדיר את עצמו כתלמיד, האם הוא חושב שהוא תלמיד? מצוין, טוב מאוד, טוב, ממוצע, בינוני, חלש וכדו'.

בהמשך נבחן יחד איתו את מידת הרצינות שלו בלימודים, את קצב ההתקדמות שלו, את הישגיו הלימודיים בכל אחד מהמקצועות, נשאל אותו לאן הוא רוצה להגיע ומהם שאיפותיו.

לשחות כמו מקצוע

לאחר שהצלחנו לבנות ביחד איתו "פרופיל" על מצב לימודו והרגשותו בעקבות כך, עכשיו נבדוק יחד איתו את "חמשת המיומנויות" החשובות להצלחה בלימודים: ארגון, ניהול זמן, התמקדות, ריכוז ומטיבציה. נבדוק במה הילד חזק ובמה הוא חלש? יש ילדים שקשה להם עם ארגון הזמן, יש כאלה שקשה להם להתמקד, יש אחרים שסובלים מעצלנות מה, או שיש להם חוסר מטיבציה. לאחר הבדיקה ציינו בדף איפה הילד נמצא מבחינת חמשת המיומנויות. אחר כך נחשוב באיזה מיומנות אנחנו יכולים לסייע לילד ולאלו מיומנויות נצטרך עזרה נוספת.

במידה ואנו מתקשים להעביר לילד את בדיקת חמשת המיומנויות, נוכל להשתמש בדוגמא הבאה:

כאשר אתה מתבונן בשחיין מקצועי ואתה יודע לשחות, לא אחת נראה לך שאתה יכול לשחות כמעט כמוהו. "כמעט" זוהי מילת המפתח.

לא די להתבונן במישהו ולחשוב שאתה יכול להיות כמוהו. "עליך לנסות". קפויץ לבריכה והתחל לשחות. מה דעתך, האם תצליח לעמוד בקצב שלו? בסגנון המקצועי? ודאי שלא.

"אז זוהי הנקודה". לפעמים ילדים אומרים שהם רוצים להיות תלמידים טובים, אבל כשהם מתחילים "לשחות", הם מפסיקים מיד. תחושת הכישלון הצורב, חוסר היכולת להיות כמו התלמידים הטובים בכיתה, חוסר המטיבציה בגלל להכין את השיעורים, חוסר יכולת לימודית בגלל פערים מצטברים, חוסר ריכוז ועוד... כל אלו מונעים מהילד להצליח מבחינה לימודית ולהיות מי שהוא באמת.

וכאן בדיוק נמצא המקום שלנו-ההורים, בתפקיד "הכל כך חשוב" שעליו אנו מדברים בפרקים של "לימודי הצלחה". נשקף לילד בעדינות את היכולות שלו ביחס לרצון שלו ושלנו. נלמד את הילד להכיר את עצמו ולדעת היכן הוא נמצא במסלול ההצלחה, דהיינו: מה הוא כן יכול לעשות בכוחות עצמו, מה הצדדים החזקים שלו ונתחיל להוביל את ההצלחה בכל שאר המיומנויות מנקודת החוץ וההצלחה שלו. אחר כך נקדם אותו לאט לאט ובבטחה לקראת עבודה בתחומים הפחות חזקים שלו.

מתחילים באמת

רוב הילדים אומרים: שהם מצליחים בלימודים או לפחות רוצים להצליח בלימודים, אבל רק חלקם מצליחים באמת להיות תלמידים מצליחים.

רוב הילדים, לא אוהבים להגיע בכלל לכיתה, מבחינתם שיעור חופשי הוא "גן עדן" של ממש ומורה מחליף- הוא אטרקציה של התעללות נפשית. רוב הילדים אינם אוהבים להכין שיעורים, להקשיב בשיעורים ולהשתתף בהם, הם מפריעים, משתוללים, ומבחינתם ספרי הלימוד הם עונש או מטלה משעממת.

כאשר נשאל את הילד אם הוא אוהב ללמוד, יכול להיות שיענה "כן" אך אם נתחיל לבדוק "באמת" נגלה שהילד לא תמיד מקשיב בשיעורים, בד"כ נמנע מלהכין שיעורי בית, מתקשה לחזור למבחנים וכ'.

שם המשחק הוא חוסר מודעות וחוסר מטיבציה. וכאן שוב נמצא חלק מהתפקיד שלנו "לשוחח עם הילד שיחת מטיבציה" כאשר נעלה אצל הילד את המודעות להצלחתו הלימודית-בתחומים בהם הוא אכן מצליח ואת רצונו שישמשך להתקדם ולהצליח, סביר להניח שהוא יתאמץ ויהיה תלמיד טוב יותר.

את השיטה שמוצעת כאן בעבודה על "חמשת המיומנויות" אפשר להגדיר במילה אחת: "השקעה". התהליך שאותו נבנה ביחד בע"ה בפרקים הבאים מצריך עקביות, השקעת זמן ומאמץ והכי חשוב - הרבה אהבה, אמפתיה, רצון להתקדם ותפילה להצלחה.

בשבוע הבא נתמקד בע"ה בעבודה משותפת על חמשת המיומנויות שיעזרו לנו לצאת לדרך, ועד אז שיהיה לנו בע"ה בהצלחה.

לייעוץ טלפוני ללא תשלום או להיאום פגישה צור קשר בימים ג' - ד' משה 8-10 בערב 0548-434-435 נייד: מייל: a0548434435@gmail.com

בדיחות הדעת

- נכנס זקן בת 92 לשיעור ללימוד עברית
- שואל אותו המורה הצעיר בסוף השעור.
- מה כל כך חשוב לך בגילך ללמוד עברית?
- מה זאת אומרת הוא עונה בקול עליו
- בגן עדן מדברים עברית.
- אבל א-דוני שואל המורה בהיסוס
- מה יהיה אם תגיע לנהיגה...אה הוא עונה, זו לא בעיה...ערבית אני יודע מהביתה...

זמנים כי תשא תשע"ח

ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
17:02	17:18	17:10	17:20
18:14	18:16	18:15	18:16
18:54	18:52	18:53	18:54

הפטרות השבת א' מלכים א יח, א-לט - ויהי ימים רבים ס' מלכים א יח כ-לט - וישלח אהאב

י"ל ע"י מוסדות "חוס של חסד" רח' שמואל הנביא 10, ירושלים ת.ד. 57669. טל: 02-5812252 פקס: 02-5812252 להצטרפות לקבלה בדוא"ל ולתגובות כתבו לנו 5812210@gmail.com

שי"ת
אמון ואמונה לצד מקצועיות מוכחת

אמון ואמונה לצד מקצועיות מוכחת

בית ספר ונגים שירת מרומי - החלה הרחשמה ע"פ ועודת קבלה טל: 073-7963555 פקס: 073-7963555 שט"ח 18 ימים א-ה עד חמישי כ"ב בטבת 9000 ש"ס 1300

העצמה השלמה
בשבת הגדול עם הרב שלום ארוש שליט"א

סדנת זוגיות עם הרב שלום ארוש שליט"א

הרצאה מפי הרב אבנר קוואס שליט"א בחינוך ילדים

הפייטן אבי קדוש ילווה את השבת

שיעור מפי הרבנית ארוש

לפרטים והרשמה: 02-5308017
052-8952029 | 02-5308026

- לימוד מותיק ומחול עליונות
- ערכות ומחויבות פועלת הברחת
- צוות מקצועי ונבטי
- עבודה פרטנית עם כל מלמד